

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: maj 2024
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Lotte Friberg (LNI)
Hold	22hf31

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Intro til danskfaget
Titel 2	Intro til epik og lyrikanalyse
Titel 3	Argumentation og retorik
Titel 4	Filmanalyse
Titel 5	Journalistik
Titel 6	Nyere tid
Titel 7	Samtaler i litteraturen
Titel 8	Romantikken
Titel 9	Det moderne gennembrud

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Intro til danskfaget
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fakta- og fiktionsgenren (I: Håndbog til dansk, Systime) - Danskfagets metode (Lærerproduceret) - Symboler (Lærerproduceret) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - H.C. Andersen: <i>Den lille pige med svovlstikkerne</i>, 1848 - Naja Marie Aidt: <i>Kvinden i baren</i>, 2006 - Karen Blixen: <i>Livets veje</i> (Af: Den afrikanske farm), 1937 - Tove Ditlevsen: <i>De evige tre</i>, 1942 - Johannes V. Jensen: <i>En legende</i> (Af: Kongens fald), 1901 - Simon Grotian: <i>Håbløshed og Svaner set gennem tårer</i>, 1990 - Haiku: <i>Kvinden og munken</i> - Hans Otto Jørgensen: <i>Børnene fra kolonien</i>, 2002 <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Simone Aaberg Kærn: <i>Portræt af Anders Fogh Rasmussen</i> (2010) - Diverse billeder og logoer
Omfang	10 timer, 25 normalsider
Særlige fokuspunkter	<p>Betydning og fortolkning Tekstnære læsninger – dele og helhed (hermeneutik) Forforståelse Hvad er en god fortolkning? Fiktionsgenrer – epik, lyrik, drama Faktagenrer – informerende, vurderende og opfordrende</p>
Faglige mål	<p>Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg

Titel 2	Intro til epik og lyrikanalyse
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Håndbog til dansk, Systime. Afsnittene om: <i>Personkarakteristik, Konflikter, Komposition, Fremstillingsformer, Fortæller, Tid og Miljø, Tema og perspektivering</i> - Fortællersynsvinkler (Lærerproduceret) - Intro til lyrik (I: Lyrik – når sproget spiller, Systime) - Genretræk (I: Textur, Systime) - Stilistik (Lærerproduceret) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Boccaccio: <i>Falken</i>, 1348 - Martin A: Hansen: <i>Agerbønen</i>, 1947 - Helle Helle: <i>Fasaner</i>, 1996 - <i>Germanid Gladensvend</i> (folkevise) - St. St. Blicher: <i>Praludium</i>, 1838 - Klaus Rifbjerg: <i>Duerne flyver</i>, 1967 - Tom Kristensen: <i>Det blomstrende slagsmål</i>, 1920 <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Google-poesi (kursisternes egne digte ved brug af Google Search Bar) - Øvelser: Troper - Stilistik-quiz - Diverse tekstbidder til rimøvelse, digtets tone og fortæller-quiz - Folkevisegenren (Læreroplæg) - Remediering: omskrivning af Germanid Gladensvend til et eventyr
Omfang	Ca. 35 timer, 55 normalsider
Særlige fokuspunkter	<p>Introduktion til analyse og fortolkning af episke tekster, herunder fokus på: tid, miljø, personkarakteristik, komposition, fortællerforhold, fremstillings- former, tematik.</p> <p>Introduktion til analyse og fortolkning af lyriske tekster, herunder fokus på: ordklasser, denotationer og konnotationer, semantiske skemaer, billedsprog, rim og rytme, digtets tone, komposition.</p>
Faglige mål	<p>Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt</p> <p>Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber</p> <p>Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund. Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster</p> <p>Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning</p> <p>Demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg • Kreative skriveøvelser
-----------------------------------	---

Titel 3	Argumentation og retorik
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Det retoriske pentagram</i> (I: Håndbog til dansk, systime) - <i>Argumentation – Toulmins model</i> (I: Håndbog til dansk, systime) - <i>Argumenttyper</i> (I: Grundbog i retorik, Systime, 2022) - <i>Appelformerne</i> (I: Grundbog i retorik, Systime, 2022) - <i>Talens opbygning</i> (I: Håndbog til dansk, Systime) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Freia Dam: <i>Heller have en slap rovd end være en rovdårlig mor</i> (Politiken, 21/3 2015) - Anders Thorsen: <i>Forbud mod mavebluser er en hovedløs ide og det stik modsatte af dannelse</i> (Skolemonitor, 19. August 2021) - H.K.H. Kronprins Frederik: <i>Tale ved gallataffel på Christiansborg Slot i anledning af Dronningens 50-års regeringsjubiläum</i>, (11. september 2022) - Volodymyr Zelensky: <i>Tale til Folketinget 2022</i> - Jens Stoltenberg: <i>Mindehøjtidelighed i Oslo Domkirke</i>. 24. juli 2011 - George Bush: <i>Tale til nationen</i>, 7. oktober 2001 - Statsminister Mette Frederiksen: <i>Nytårstale</i>. 1. januar 2021 - Dronning Margrethe: <i>Nytårstale</i>, 31. december 2020 <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Multimodal øvelse: Lav en video om noget, der irriterer jer - Rune Kier: <i>Når en tale skal samle et folk</i> (KForum, 19. februar, 2015) - Skriveøvelse: Evidentia - Skriftlige afleveringer: Debatindlæg og debatterende artikel
Omfang	25 timer, 40 normalsider
Særlige fokuspunkter	<p>Introduktion til retorisk analyse</p> <p>Introduktion til fagets begreber mht. argumentation og retorik</p> <p>Skærpe kursisternes stilistiske iagttagelsesevne</p> <p>Mundtlighed (kursistvideo med argumentation)</p> <p>Skriftlig argumentation</p>
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster

	<p>Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p> <p>Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed</p> <p>Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg • Escape Room

Titel 4	Filmanalyse
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Genrekonventioner (fra Filmgenrer, Det dansk filminstitut, 2006) - Kortfilm og enkelthed (uddrag) v. Richard Raskin, Systime 2001 - Filmleksikon (fra Filmcentralen - https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmcentralen/filmsprog) - Anders Villesen: <i>I dokumentarfilm må man mere</i>, Information 7. november 2013 - <i>Dokumentargenrer</i> (den observerende, den dybdeborende, den deltagende) (I: Håndbog til dansk, Systime) - <i>Medieanalyse af dokumentarfilm</i> (Håndbog til dansk, Systime) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ude i skoven</i>, Lisa Svelmøe, kortfilm, 2013 - <i>Lovefield</i>, Mathieu Ratthe, kortfilm, 2008 - <i>Valgafsten</i>, Anders Thomas Jensen, 1998 - <i>Ernst og lyset</i>, Anders Thomas Jensen, 1996 - <i>Bløt på bånd</i> (uddrag), DR 2014 - <i>Flugt</i>, Jonas Poher Rasmussen, 2021 (VÆRK) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mockumentary og anslaget til <i>AFR</i>, Morten Harz Kapler, 2007 - Diverse filmanslag valgt af kursisterne - Diverse klip fra dokumentarfilm (brugt til genrekendskab) - Analyserende artikel med medier

Omfang	Ca 35 timer/150 normalsider
Særlige fokuspunkter	<p>Kortfilmens særtræk – den komprimerede fortælleform Raskins syv parametre Filmgenrer og anvendelsen af virkemidler Filmiske virkemidler – herunder fiktions- og faktakoder Analyse af levende billeder – herunder arbejde med filmiske virkemidler i fiktionsfilm og dokumentarfilm</p> <p>Forskellige dokumentarfilmformer og deres æstetiske valg Arbejde med virkelighedsrelationen i dokumentar Sammenhænge mellem forskellige lag i sammensatte udtryksformer (multimodalitet) – billede, lyd og verbalsprog</p> <p>Fakta- og fiktionskoder. Autenticitetsmarkører</p>
Faglige mål	<p>Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg • Skriftlige opgaver

Titel 5	Journalistik
Indhold/materiale	<p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Avisjournalistik, avistyper og stofområder</i> (I: Håndbog til dansk, Systime) - <i>Nybedskriterier og nybedsværdi</i> (I: Store nyheder, Systime 2022) - <i>Ydre komposition, vinkling og kilder</i> (I: Håndbog til dansk, Systime) - <i>Indre komposition – Nybedstrekant, Hey-You-See?-So, Jon Franklins story-model, den tredje fortællemåde</i> (I Håndbog til dansk, Systime) - <i>Feature og reportage</i> (I: Dansksiderne.dk) - <i>Det journalistiske sprog</i> (I: Håndbog til dansk) - <i>Podcast</i> (I: Håndbog til dansk) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Operation gift</i> (Podcast, Djævlen i detaljen, DR-lyd, 2023) - <i>Forført</i> (feature, Information, 20. november 2016)

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Dræbt af fodboldfans: Hvorfor skulle Eyhyl dø?</i> (Ekstra Bladet 19.05.2009) - <i>Spritkørsel endte med lille piges død</i> (Politiken 19.05.2009) - <i>Henning den beldige (uddrag)</i>, Berlingske, 24. august, 2009) - Herman Bang: <i>Branden</i>, 1884 - Poul Høi: <i>Og hele månen blev som blod</i> (Berlingske Tidende, 12.09.2001) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg om fake news - Læreroplæg om fortællende journalistik - Skriftlig aflevering: reportage fra udflugt til Louisiana
Omfang	35 timer/ 85 normalsider
Særlige fokuspunkter	Introduktion til og analyse af nyhedskriterier, komposition og journalistisk sprog Fortællende journalistik og brug af fiktionskoder.
Faglige mål	Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg • Escape Room

Titel	Nyere tid
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Introduktion: Virkelighedstemaet i litteraturen</i> s. 9-23, samt <i>Individet og dets omverden</i> (I: Nye øjne at se med, 2006) - <i>Introduktion: Hvad er eksistentialisme?</i> (I: Eksistentialisme i dansk, Systime) - <i>Novelle: Den klassiske og moderne novelle</i> (I: Dansk på NY, Systime I- bog 2021) - <i>Show and tell</i> (I: Håndbog til dansk) <p><i>Minimalisme – formelreduktion og semantisk reduktion</i> (Fra: Dansksiderne.dk)</p> <p><i>Normalitet, normkritik og crip-teori</i> (I: Fuck normen, Dansk lærerforeningen 2016)</p>

	<p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Thomas Korsgaard: <i>Tyverier</i> (2017) (VÆRK) - Jens Blendstrup: <i>Sofus er læge og mor er syg</i> (2002) - Peter Adolphsen: <i>Madelaine eller Lille trist roman</i>, 1996 - Jan Sonnergaard: <i>Sex</i>, 1997 - Helle Helle: <i>En stol for lidt</i>, 1993 - Helle Helle: <i>Køreplaner</i>, 2000 - Caspar Eric: <i>Nye balancer/Handicapdigte</i>, 2023 (VÆRK) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hans Otto Jørgensen: <i>Gamle Åge</i>, 2001 (brugt til skriveøvelse om tomme pladser og litterære spor) - <i>Adam og Eva</i>. Måns Hermgren, 1997. (Eksemplificering af undertekst) - Caspar Eric-video fra Gyldendal Stream - https://stream.gyldendal.dk/caspar-eric-solo - Omskrivning af <i>En stol for lidt</i> (Fokus på synsvinkel)
Omfang	40 timer/450 normalsider
Særlige fokuspunkter	<p>Eksistentialisme, minimalisme og realisme. Litterær analyse med fokus på virkelighedstemaer, identitetsdannelse og den nye realisme. At inddrage sig selv som læser i arbejdet med litteratur. Normalitetsbegrebet og normkritisk litteratur</p>
Faglige mål	<p>Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund Analyser og vurderer teksters kommunikative betydning Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppearbejde • Klassesamtaler • Læreroplæg • Skriveøvelse • Eksamenstræning

Titel 7	Samtalen – Sprog og pragmatik
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kommunikationssituationen og sproghandlinger</i> (I: Håndbog til dansk) - <i>Facework</i> (I: Håndbog til dansk) - <i>Transaktionsanalyse</i> (I: Håndbog til dansk) - <i>Replikker og samtale</i> (I: Faglige forbindelser i dansk, 2005) - <i>Samarbejde og høflighed</i> (Udarbejdet af lærer) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Dennis</i>, kortfilm, Mads Matthiesen, 2007 - Ludvig Holberg: <i>Jeppe på bjerget</i>, 3. akt scene 3, 1723 (brugt til analyse af facework, sprog og magt) - <i>Alarmcentral-opkald</i>, (gengivet på Tv2.dk 23/11-2016) (brugt til analyse af bl.a. facework og sproghandlinger). - Pia Juul: <i>En flinker fyr</i>, 2005 - Helle Helle: <i>Der er ikke flere sennepsmarker i Danmark</i>, 2000 - Thomas Korsgaard: <i>I bor da meget pænt</i>, 2017 - Bertel går amok (YouTube: - https://www.youtube.com/watch?v=DqVi2EVHQM0 - <i>Mormor Grethe</i> (YouTube: - https://www.youtube.com/watch?v=Wyg786-urvI - De uaktuelle nyheder (YouTube: - https://www.youtube.com/watch?v=ZsCovtzmye0 - (Videoer brugt til eksemplificering af facework og samarbejdsprincipper og høflighed) - <i>Hele Danmarks Ghita</i> (radiointerview Radio 24syv, 2019. Interviewer: Iben Maria Zeuthen) - Individuelt læst, selvvalgt roman (VÆRK) (brugt til mundtligt oplæg i par) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Jeppe på Bjerget</i>, film af Kasper Rostrup, 1981 (indledningsscenen og Jeppe, der vil sove med ridefogedens kone) - <i>Sprog og biologi</i> (læreroplæg om hvorfor vi som menneskeart har et sprog)
Omfang	30 timer/Ca 250 normalsider
Særlige fokuspunkter	<p>At skærpe den sproglige bevidsthed (generelt og specifikt)</p> <p>At skærpe den sproglige bevidsthed om sprog socialt set (herunder samtaleanalyse)</p> <p>Viden om sproghandlinger og regler for sproglige opførsel (herunder samarbejdsprincippet, høflighedsprincippet, undertekst og facework), samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier.</p>

Faglige mål	Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppearbejde • Klassesamtaler • Læreroplæg

Titel 8	Romantikken
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Romantikken (1800-70</i> (I: Håndbog til dansk – Litteraturhistorie, Systime) (om romantik – universalromantik og nationalromantik). – Rather Homemade, <i>Romantikken, hvad skete der lige der?</i> https://www.youtube.com/watch?v=bMeBVNkgBmM – <i>Romantisme</i> (I: Håndbog til dansk – Litteraturhistorie, Systime) – <i>Dobbeltgænger motivet og romantisme</i> (lærerproduceret) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Schack von Staffeldt: <i>Indvielsen</i>, 1804 – Adam Öehlenschläger: <i>Fædrelandsangen</i>, 1819 – N. F. S. Grundtvig: <i>Jeg gik mig ud en sommerdag at høre</i>, 1847 – Richard Dybeck, <i>Du gamla, du fria</i>, 1844 – Henrik Nordbrandt: <i>DANSKHEDEN</i>, 2010 – H.C. Andersen: <i>Skyggen</i>, 1847 (VÆRK) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Analyse af guldaldermalerier. – Kulturanalyse, Hofsteeds løgdiagram – Svensk Volvoreklame: https://www.youtube.com/watch?v=YQO9IJvS_t4 – Interview med Thomas Blachmann, https://www.youtube.com/watch?v=jdYujy95MVC
Omfang	15 timer/Ca 45 normalsider
Særlige fokuspunkter	Litterær analyse med fokus på romantiske træk – panteisme, idealisme, nationalromantik og universalromantik National identitet

	Romantismen og dobbeltgænger motivet
Faglige mål	Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg

Titel 8	Det moderne gennembrud
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - DR-udsendelsen <i>1800-tallet på vrangen</i>, afsnit 7 <i>Det moderne gennembrud</i> (I: Brug litteraturhistorien, Systime) - <i>Det moderne gennembrud</i> (lærerproduceret PowerPoint) <p><u>Tekster/analyse/kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Henrik Pontoppidan: <i>En stor dag</i>, 1899 - Herman Bang: <i>Fattigliv</i>, 1880 - Olivia Levison: <i>Støv</i>, 1885 - Amalie Skram: <i>Karens jul</i> (Brugt i forbindelse med eksamenstræning) - Amalie Skram: <i>Forrådt</i> (uddrag) - Martin A. Nexø: En lønningsdag - Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i> (VÆRK) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - "Et dukkehjem", tv-teater (1974) - Om Olivia Levison (I: Litteraturportalen, Systime) - Om Olivia Levison, (https://kvindebiografiskeleksikon.lex.dk/Olivia_Levison)

	<ul style="list-style-type: none"> - Erik Henningsen: <i>Sat ud</i>, 1892 - Frants Henningsen: <i>Forladt. Døg ej af venner i Nøden</i> 1888.
Omfang	25 timer/Ca normalsider 200
Særlige fokuspunkter	Det danske samfund i perioden omkring Det moderne gennembrud - De tre k'er: køn, klasse og kirke Sædelighedsfejden
Faglige mål	Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed Analyser, fortolk og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster Analyser og vurder teksters kommunikative betydning Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde • Læreroplæg • Kursistoplæg • Escape room

